

Tisdag 3 oktober 1989

Sonen Viktor, fem månader, har betytt mycket för Stefan i kampen för att komma tillbaka efter arbetsplatsolyckan

Vem hade kunnat tro det för några månader sedan? En glad Stefan Andersson på promenad genom Boxholm med sonen Viktor i barnvagnen. Stefan har återhämtat sig otroligt fort efter olyckan och kan nu leva ett, i stort sett, normalt liv

Stefan är på väg tillbaka

I januari i år var Boxholms bästa fotbollsspelare, Stefan Andersson, en hårsman från

kota i ryggen, samt orsakade flera andra allvarliga skador. "Ska kunna gå"

tar om rehabiliteringsproceduren, men de som såg honom på region-sjukhuset i Linköping kan vittna om vilket oerhört arbete och vilken

kan beskylldas för att vara någon förespråkare för svartsynthet.

Svartåvallen lockade

kunna spela fotboll nästa säsong, och om två år är det för sent att försöka komma i kapp. Årligt talat gör det mig inte så mycket. Fotbollen har gi-

skön avkoppling och betydligt trevligare motion än att bara promenera, berättar Stefan.

Här berättar

Stefan är på väg tillbaka

I januari i år var Boxholms bäste fotbollsspelare, Stefan Andersson, en hårsman från döden. Det sex ton tunga stapelbord han arbetade vid rasade plötsligt ner över honom och han var bara 45 centimeter från att bli helt krossad.

Tack vare sonen Viktor och en stor portion envishet är Stefan nu på väg tillbaka. Kanske inte till fotbollsplanen, men väl till ett normalt liv.

En olycka kommer naturligtvis aldrig lägligt, men frågan är om ödet kunde valt ett sämre tillfälle att slå till mot familjen Andersson. Stefan stod på toppen av sin fotbollskarriär, familjen hade nyligen flyttat in i det nyrenoverade huset på Fällhagsvägen och hustrun Evemarie var gravid i sjätte månaden. Det var då som stapelbordet på finvalsverket i Boxholm föll över Stefan och trasade sönder en

kota i ryggen, samt orsakade flera andra allvarliga skador.

"Ska kunna gå"

Stefan har inget emot att berätta om olycksdagen. Den känns redan avlägsen, menar han.

— Jag minns ingenting av själva olyckan, men när ambulansen kom var jag vid medvetande. Jag kommer ihåg att jag hade fruktansvärt ont i foten, smärtorna i ryggen kom först senare, berättar Stefan.

I en dryg vecka arbetade läkarna för högttryck med att "lappa ihop" hans sargade kropp. I den veckan kom Correspondenten på besök. Då sa Stefan: "Senast om ett år ska jag vara så frisk att jag kan gå igen." Ännu har inte ett år förflutit, men han har redan klarat sitt mål med bred marginal.

Fick inte sitta

Det låter som något mycket enkelt och naturligt när Stefan själv berättar

tar om rehabiliteringsproceduren, men de som såg honom på region-sjukhuset i Linköping kan vittna om vilket oerhört arbete och vilken enorm envishet som låg bakom varje form av framtidskridning.

— Efter en månad fick jag lämna sjukhuset. Det var en kämpig tid. I Linköping fanns alltid professionell hjälp till hands, men hemma var jag helt utlämnad åt mig själv. Dessutom fick jag över huvud taget inte sitta ner de första tre månaderna. Jag fick stå och äta, berättar Stefan.

Viktor viktig

I den veckan föddes sonen Viktor, nu fem månader gammal. Enligt Stefan blev han en starkt bidragande orsak till att livet vid den här tiden blev nägorunda drägligt.

— Ja, det gjorde att dagarna gick så mycket fortare. Dessutom fick ju Evemarie chansen att vara hemma, så egentligen var det mycket som var positivt, menar Stefan, som knappast

kan beskylldas för att vara någon förespråkare för svartsynthet.

Svartåvallen lockade

Nästa steg i tillfrisknandet var att kunna köra bil igen. Det gjorde kontakterna med omvärlden mycket enklare. Visserligen hade fotbolls- och arbetskamrater kommit och hållat på ända sedan sjukhustiden, men med bilen ökades förstas möjlighe-terna att på egen hand ta sig till olika platser. En av de platser som Stefan oftast besökte i våras var Boxholms IF:s hemmaarena, Svartåvallen. Han missade sällan ett träningspass och lagkamraterna kan berätta om att han vid flera tillfällen deltog i skotträningen tills ryggen sa ifrån och han tvingades ställa sig vid sidan igen.

"Andra värden"

Nu i höst har dock besöken på fotbollsarenan blivit allt färre.

— Jag vet att jag inte kommer att

kunna spela fotboll nästa säsong, och om två år är det för sent att försöka komma i kapp. Årligt talat gör det mig inte så mycket. Fotbollen har givit mig fantastiskt mycket, men jag har insett att det finns andra värden här i livet, säger Stefan eftertänksamt.

— Men, tillägger han, visst rycker det i fötterna när det är lite fuktigt i gräset en skön sensommardag...

Mindre bollar

Nej, det ser nog ut som om BIF får klara sig utan sin lagkapten och pådrivare på mittfältet även i framtiden. Nu är det andra, betydligt mindre, bollar som lockar Stefan, som fyller 30 år i höst. Redan innan olyckan hade han drabbats av den smittsamma golfebern, och nu syns han allt oftare på Tranås golfbana.

— Jag klarar fortfarande inte av att spela en hel runda, men jag brukar följa med kompisar runt och spela några hål då och då. Det är en

skön avkoppling och betydligt trevligare motion än att bara promenera, berättar Stefan.

Har haft tur

Helt frisk kommer Stefan aldrig att bli, det är han väl medveten om. Och fortfarande värker det dagligen i ryggen. Men tack vare sin positiva inställning har Stefan kommit betydligt längre på väg än vad någon trodde var möjligt i slutet av januari. Han pratar inte om det förflutna och det oturliga i att just han drabbades. Hans ser i stället framtiden an med tillförsikt.

— Jag är glad att jag lever. Man läser ju om folk som råkat ut för betydligt lindrigare olyckor och fått värre skador än jag. Jag anser ändå att jag är lyckligt lottad, avslutar Stefan, och springer ut för att se till Viktor, som just vaknat efter sin midagslur.

Text: JOHAN RÖDIN

Foto: JAN CHRISTER PERSSON

Kom och ge luft
åt dina åsikter
om Ö!

Varför står det så lite om Boxholm i tidningen? Kan vi inte få större stil i Correspondenten?

Det är ett par av de frågor vi förväntar oss i Boxholm i kväll.

Correspondenten bjuder in läsarna i Boxholm till en anspråkslös träff på Stenbocken, där vi lånat lokaler.

För första gången kommer Correspondentens nye chefredaktör Kjell Göthe att möta läsekretsen. Andra representanter för redaktionen finns på plats, liksom marknadsavdelningen.

Vi bjuder på kaffe, tårta och överraskningar. Sandra Hellberg, Boxholms nya stora talang, har lovat att sjunga.

Det kan bli trångt på Stenbocken. Vi hoppas nästan det.

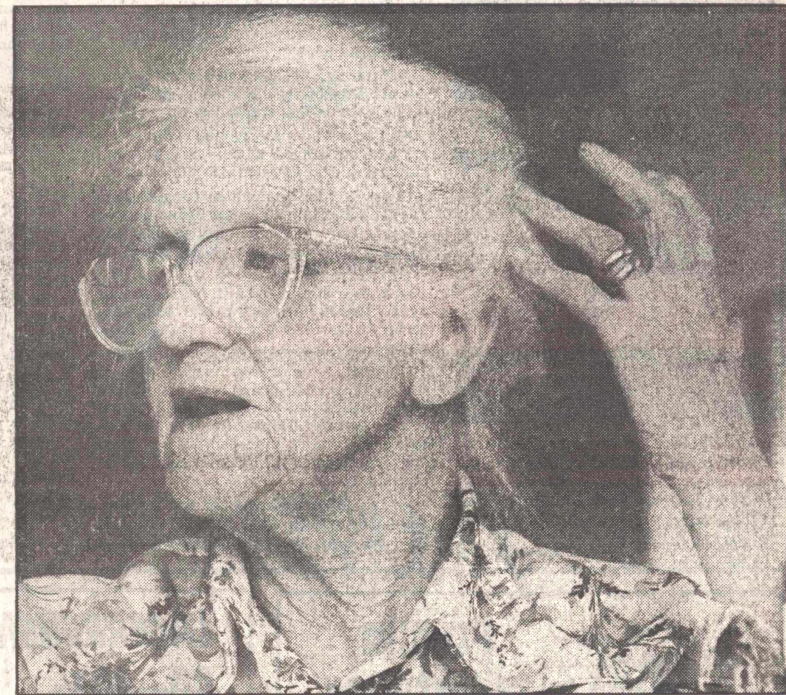
Programmet börjar kl 18.30 men kom gärna lite tidigare för att titta på vår minlutställning.

Du är välkommen!

Redaktionen

Sandra Hellberg, 15 år, på väg ut i stora världen

Elsa Strömberg, 82 år, har fortfarande stor aptit på livet

Möt två Boxholmsprofiler —————>

Artist — det enda som jag vill bli

Att bli firad stjärna och få stå i rampljus. Hur många unga artister drömmer inte om det? I något enstaka fall går drömmen i uppfyllelse.

15-åriga Sandra Hellberg från Boxholm är fast besluten om att nå toppen och hon har tagit de första stappande stegen uppåt i och med segern i folkparkernas talangjakt.

Ni kanske såg henne på TV från Gävle i början av september? Yrvärdet från Boxholm stal showen för alla övriga tävlande och ställde till och med den rutinerade programledaren Lill-Babs, i skuggan. Hennes självsäkra utspel och minst sagt proffsiga framträdande med låten "Nöjesliv" charmade såväl jury som publik. Det var egentligen aldrig något snack om var första priset och stipendiet på 10 000 kronor skulle hamna.

Inte nervös

— Det konstiga var att jag aldrig blev nervös, säger Sandra eftertänksamt när Correspondenten träffar henne under ett läckande regnskydd vid De Geerskolan i Norrköping, där hon just börjat en tvåårig utbildning på musiklinjen.

— Jag blev inte ens nervös när Lill-Babs kom in i min loge och darrade som ett asplöv några minuter innan tävlingen började. Jag tänkte: Herre gud, nu måste det väl snart börja pirra, men det gjorde det aldrig, skrattar Sandra.

Folk tittar

Skrattar är något Sandra gör ofta. Lika sprallig som hon är på scenen, lika spontan och livfull är hon privat. Hon har svårt att sitta stilla och svaren på frågorna behöver man minsann inte dra ur henne. Det är snarare så att det är svårt att få en syl i vädret när Sandra berättar om musiksmak,

framtidsplaner, artistkollegor och ännu icke existerande pojkvänner.

Ett TV-framträdande ger stor genomslagskraft, det har Sandra fått erfara. Hon har

fått skriva autografer och folk på gatan vänder sig om och tittar lite extra när hon går förbi,

även i en så pass stor stad som Norrköping.
— Det mest komiska var när

jag skulle åka tåg hem från Gävle efter finalen i talangjakten. När jag satt och väntade

— Men det ska inte hända

Foto: JAN CHRISTER PERSSON

Precis som i TV-serien Fame? Nja, inte riktigt kanske, men nog när Sandra och hennes klasskamrater på musiklinjen i Norrköping samma drömmar om ära och berömmelse som sina amerikanska kollegor

på stationen kom ett gäng killar förbi. Den ene skrek: "Kolla, hon är ju lika snygg som i TV", och sedan ställde de sig och bara glodde på mig. Det kändes verkligen pinsamt, säger Sandra.

Skaftat manager

Och det är inte bara allmänheten som fått upp ögonen på Sandra efter talangjaktsssegern. Telefonerna går varma, både i det Hellbergska hemmet i Boxholm och på Frälsningsarméns (!) Inackorderingshem, där Sandra bor i Norrköping. Tidningar, låtskrivare, artistförmedlare, arrangörer och TV-producenter är plötsligt väldigt intresserade av 15-åringen (16 i oktober) från Boxholm.

— Än så länge känns det bara roligt, även om det kan vara lite jobbigt ibland. Jag har fått kontakt med en känd låtskrivare och har halvt om halvt skaffat mig en manager, avslöjar Sandra utan att nämna några namn.

Melodifestivalen?

Ännu har inte de flesta projekten lämnat planeringsstadiet men Sandra har bestämt sig för att gå till Melodifestivalen. Där finns även svenska, matematik, historia och andra traditionella pluggämnen.

— I höst ska jag vara med i en varieté som turnerar runt i Östergötland. Sedan vill jag gärna gå in i studio och kanske göra en skiva, en folkparkssturné har vi också pratat om, och kanske, kanske försöker jag komma med i uttagningen till melodifestivalen. Det vore kul, tycker Sandra.

Just nu leker livet för Sandra. Hon trivs med de nya klasskamraterna och med att få stå i blickpunkten.

Men musikbranschen är tuff och utslagnings stor. Många unga stjärnskott blommar upp, hårdanseras och faller sedan i glömska. Detta faktum säger sig Sandra vara medveten om.

mig, säger hon bestämt. Det gäller att se till att omge sig med rätt folk, ha bra låtskrivare och rådgivare, fortsätter hon och låter mycket äldre än sina 15, förlikt 16, år.

— Jag har ju uppträtt i olika sammanhang sedan jag var nio år så jag tycker att jag är tillräckligt mogen.

Inget trådmalt

Sandras musiksmak skiljer sig mycket från de flesta av hennes jämnåriga kamrater. Det är inte många förstaårgymnasister som har Ella Fitzgerald och Shirley Bassey som förebilder, men det har Sandra. Det märks också på hennes repertoar.

— Ett tag, när jag ständigt hamnade tvåa, eller trea i alla tävlingar efter något trådmalt ideal som sjöng singback till någon topplistelåt, fundrade jag på att byta stil och efterlikna dem. Men så tänkte jag: Jag vill vara mig själv och göra det jag tycker om. Nu har hon fått ett kvitto på att hon valt rätt.

Men hur går det med skolarbetet när karriären börjat sätta fart? På schemat står inte bara musikaliska ämnen. Där finns även svenska, matematik, historia och andra traditionella pluggämnen.

— Det ska nog gå bra att kombinera, tror Sandra själv, dock utan att låta allt för övertygande.

Skulle hjulen fortsätta att snurra i samma takt som nu lär nog matteläraren få klara sina ekvationer och svenskläraren sina grammatiska utläggningar utan någon Sandra på plats.

— Det är ju artist jag vill bli, till varje pris, säger Sandra, men tillägger efter viss eftertanke:

— Det finns faktiskt ett yrke till som jag skulle kunna tänka mig att ha. Jag är helt spelglad så därför skulle jag vilja vara croupier på något casino...

JOHAN RÖDIN

Efter 25 år med stämpelklocka

Sommen blev hans nya arbetsplats

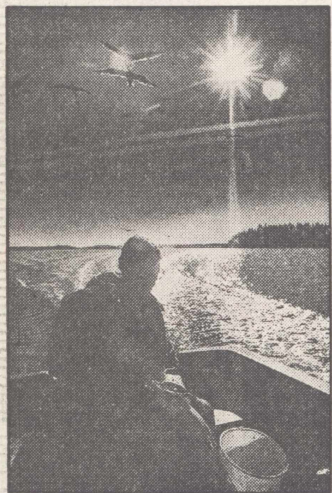
Sommen blev hans nya arbetsplats

Få människor äger friheten att bestämma över sin arbetsdag.

För fem år sedan blev Göran Hektor den ende yrkesfiskaren i sjön Sommen, och på samma gång sin egen chef. Efter att i 25 år tillverkat kontorsmöbler lämnade han stämpelklockan.

Varje fiskesäsong flyttar han ut från radhuset i Tranås till sin sommarstuga vid barndomshemmet i Arnäs. Här har han sina redskap, sin öppna plastbåt, båt-motor, rökeri och en liten fiskeaffär.

— Jag kom till en punkt i mitt liv, då jag

Gråvita trutar seglar hungrigt över Göran Hektors huvud, när han stävar hemåt efter lyckad fångst. Från ovan ser de omedelbart då han börjar rensa den pinfärska öringen. De följer honom tålmodigt, för att till sist få glupa i sig fiskrensset

undrade vad jag egentligen höll på med. Till slut bestämde jag mig för att bli fiskare, berättar Göran Hektor, när jag och fotografen vinglar ned i båten.

Vindstilla

Vi besöker honom en härlig brittsomarmdag i mitten av september. Det är vindstilla och Sommens vattenyta ser ut som ett nybonat golv. Men vattnet är mörkt, lite skrämmande, när Göran Hektor sätter full fart ut till ett av sina nät.

— Jag har aldrig ångrat mitt beslut, inte ens när jag får lite fisk. Första åren var det knapert och jag frågade mig ibland vart det skulle barka hän, bekänner han.

En sik på över ett kilo landar först i fiskelådan och fler sikar sitter fast i maskorna.

— Här kommer det något annat, säger han ivrigt och skyndar sig att dra upp nylonnätet.

Insjööring

Strax dyker det upp en stor insjööring på drygt fyra kilo och fotografen rasslar i gång sin kamera.

— Efter den 16 september är det förbjudet att fiska öring eller röding, då börjar deras lektider, delger han oss.

Han är mån om återväxten och medger att han då och då kastar tillbaka romstinna laxfiskar före den förbudna dagen.

Göran Hektor är medlem i Insjöfiskarnas centralförbund. I år har förbundet och fiskevårdsområdet planerat ut omkring 20 000 rödingsyngel och 900 kg sättäl på olika ställen i Sommen.

— Älen är stommen i mitt fiske, som ger hyfsat betalt. Men jag måste fiska alla sorters fiskar. Det går inte bara att fiska en sort.

Huvudfångsten är sik, men förutom ål fångar han röding, öring, lake, siklöja, abborre och gädda. Omkring sju-åtta ton fisk tar han upp. Hälften är skräpfisk som braxen och mört, men den tar han hand om, och mal ned till foder åt sina odlade regnbågsforeller.

— Jag odlar omkring tre ton foreller. Jag köper upp dem, när de väger ett halvt kilo. Jag släpper ned fisken i kassen i maj

och tar upp den igen i oktober. Sommens fina vattengör fiskens kvalitet mycket god, anser han.

Han styr mot ett av sina egenhändigt tillverkade bottengarn. Under vintermånaderna gör han sina garn och lagar sina nät. En kraftig ål har förritrat sig in i bottengarnet.

— I år har det varit dåligt ålfiske, men jag hoppas på att få mycket siklöja och att de ger mycket löjrom.

Rensar omedelbart

På väg hemåt börjar han omedelbart att rensa fisken. Den stora öringen doppar han direkt i sjön, men först skrapar han bort njurranden med en stor sked. Renset slänger han i sjön och ett 20-tal trutar slåss snart om inälvorna.

Göran Hektor arrenderar 2 000 ha fiskevatten av Boxholms Skogar AB och själv äger han 120 ha. Han har nät vid Aspanäs och Idebo och får räkna med 20 minuters båtfärd för att dra upp näten i de områdena. Annars ligger näten på närmare håll och han brukar ha cirka 70 nät ute och det ger honom full sysselsättning.

Varför är han den ende yrkesfiskaren i Sommen?

— Det är problem att få tillräckligt med fiskevatten för att kunna försörja sig, därför tror jag att jag är ensam. Det måste även finnas fiskeplatser för fritidsfiskarna.

En stor del av fångsten röker han. Fler och fler fritidsbåtar stannar till i Arnäs och köper fisk. Både rökt och färsk fisk säljer han direkt till restauranger och affärer. Regnbågsforellerna och ålen levereras oftast till uppköpare. Två gånger i veckan lägger båten Strömsholmen till vid bryggan och passagerarna går i land för att handla fisk.

— Fisken jag fick i dag, ska jag frysa in och röka till våren, berättar han, när vi kör in i båtuset.

— Jag älskar den här naturen. Här är det naturligt att leva och få uppleva tystnaden. I staden blir armbågarna allt vasare för varje år.

Text: BO ERLANDSSON

Foto: JAN CHRISTER PERSSON

Göran Hektor i Arnäs är sjön Sommens ende yrkesfiskare. Han har hittills i år fångat fem insjööringar på nät. Här visar han belåtet upp den sjätte öringen, som väjde drygt fyra kilo

På alla trikåtyger

gäller denna vecka

Schandners

Storgatan 23, Boxholm • 0142-517 00

LAGERRENSNING! 3-7 okt

20-40%

RABATT

Dockor—Pussel—Spel
Fyndpåsar
Billbanor m m

BOXHOLMS LEK & TIPS AB

Storgatan 25, 0142-500 18

BOXHOLM OST AB
OSTBUTIKEN

erbjuder denna månad

Vallonost
EXTRAPRIS . . . per kg **46:80**

JANSSONS ELEKTRO AB
INSTALLATIONER — SERVICE
FÖRSÄLJNING

Box 127, tel 0142-506 94

Stig Jansson, tel 0142-509 06

personsökare 0047-672 24

Per Eriksson, tel 0142-516 58

personsökare 0047-801 47

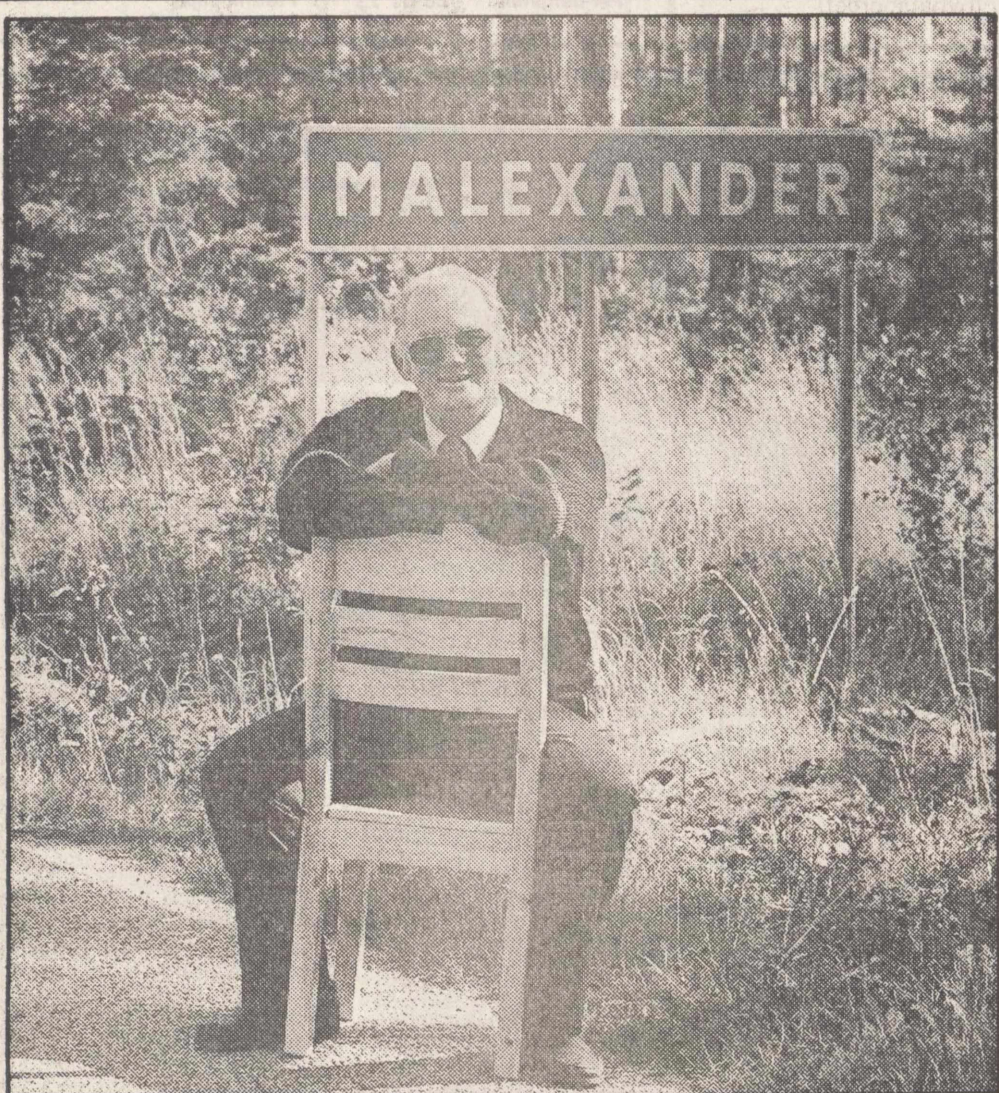

Foto: JAN CHRISTER PERSSON

Schöld i Malexander fixar det mesta. Han är Malexander, säger somliga

Mannen som är Malexander

Han kör taxi och skolskjuts på dagen. På kvällen står han i sin bensinmack med tillhörande café.

Däremellan sköter han Malexanders campingplats, hyr ut kanoter och är ordförande i byalaget.

Sven-Eric Schöld driver inte bara större delen av Malexander själv, han och hans hustru har dessutom sex barn att ta hand om.

— Att arbeta är det roligaste jag vet, säger Sven-Eric Schöld och kastar en snabb blick på klockan. Per telefon har han meddelat att om det skall bli någon intervju så är det bäst att det blir bums. Klockan två är en körning inbokad, därefter är det dags att köra skolskjuts och sedan öppnar macken, men han måste ut till campingplatsen först . . .

Förmodligen av misstag fanns det en ledig timme över i tidboken och Correspondenten kunde få en pratstund hemma i köket hos Malexanders mest upptagne man.

— Jag kan helt enkelt inte låta bli att arbeta, fritid har jag aldrig haft behov av.

Ett paradiset

För tio år sedan flyttade Sven-Eric Schöld med sin familj till Malexander. Han hade redan då varit mångsysslare i en rad av år.

— Jag reparerade bilar, byggde hus och arbetade på olika industrier. Men så fick jag syn på en annons om en taxirörelse med tillhörande bensinstation i Malexander och slog till.

Det visade sig vara ett lyckokast. Familjen Schöld trivdes snart förträffligt på sin nya hemort.

— Jag älskar Malexander, säger Sven-Eric Schöld med eftertryck och blicken letar

sig ut genom köksfönstret bort mot det solbelysta lilla samhället.

— Det bästa med att åka utomlands på semester — ja, det händer faktiskt att jag tar semester, tillägger han med ett skratt — är att komma tillbaka hem och upptäcka att Malexander är paradiset på jorden.

Fixar allt

Med åren växte den lilla taxirörelsen till att omfatta allt fler verksamheter i Malexander. I dag tycks Schöld i Malexander, så kallas han i bygden, kunna fixa det mesta. Vill du hyra en kanot eller en tennisbana? Ring Schöld. Frågor om campingplatsen? Den sköter Schöld. Synpunkter på småbåtshamnen? Tala med Schöld, han är byalagets ordförande.

— Hur jag hinner med? Tja, min hustru och de stora barnen hjälper till mycket. Annars är nog god planering nyckelordet.

I tamburen ligger en anse- enlig mängd cykelhjälm, nallar och skor i varierande storlekar. Sven-Eric Schöld är far till sex barn.

— De äldsta är redan utflugna och den yngsta är, låt se, hmm . . . fyra.

Sonen avlastar

Under intervjun sitter han på en stol vid köksspis och röker flitigt.

— Ungarna gillar inte att jag röker inomhus, jag har fått dispens att röka här vid köksfläkten, förklarar han och ser en aning skuldmedveten ut.

Äldste sonen Peter svänger in på garageuppfarten i en av familjens taxibilar. Han stormar in i köket för att hinna stoppa i sig lite lunch innan nästa körning.

— Peter har taxikort och snart skall han skaffa sig busskort också. Det blir en stor avlastning för mig när han kan ta en del av skolskjutsarna.

När Sven-Eric Schöld skall berätta om sina framtidsplaner halkar han ideligen in på Malexanders framtid. Hans engagemang i orten gör skillnaden lite diffus.

— Det bor bara ett hundratal personer här i Malexander. Vi behöver fler bofasta, helst barnfamiljer. Då måste det till fler lägenheter och framför allt arbetstillfällen. Kanske något företag vill etablera sig här, men det skall vara ett företag som inte släpper ut något skit!

Han berättar vidare om den nybyggda småbåtshamnen och behovet av en större campingplats. Och han gör ingen hemlighet av sina drivkrafter; bygden skall leva och affärerna skall blomstra.

Men din framtid då? Hur länge skall du hålla på att jobba 12–14 timmar per dag, sju dagar i veckan, och dessutom ha taxijour på nätterna?

— Så länge jag och familjen tycker det är kul. Man måste tycka det är roligt att arbeta så här mycket, annars går det inte.

Alltid lika vackert

Tiden är ute, Schöld i Malexander skall i väg till Boxholm i taxin. Han kollar tiden i en präktig almanacka och mumlar något om att han har det mesta — men inte allt — i huvudet.

I höstsolen utanför villan stannar han upp, tittar på macken där de gula kanoterna ligger travade, ser byn som breder ut sig bakom.

— Äsch, jag vill inte bli sentimental, men . . . jag är 46 och jag vill bra gärna jobba 46 år till. Varje morgon som jag kan stiga upp för att arbeta och göra rätt för mig känner jag en sådan glädje.

— Och vägen till Boxholm. Jag har nog kört den hundra tusen gånger, men den är lika vacker varje gång.

JOHAN SIEVERS

Hon minns dagar när familjen inte hade pengar nog för att köpa potatis. Men också stunder av varm gemenskap och glädje i arbetarhemmet i Boxholm.

Med sin berättarglädje och sitt knivskarpa minne kan Elsa Strömberg förmedla bilder av ett långt liv och en omvälvande samhällsutveckling.

Hårt liv — men fyllt av glädje

Det är en mörk januarimorgon i Boxholm 1929. Det är mycket kallt i Elsa och Isidor Strömbergs rum. När de går upp för att göra frukost upptäcker de att mjölken har frusit i skåpet, som fungerar som skaffereri.

Bostaden består av endast ett rum med en säng, en köksspis i hörnet och lite möbler. Vatten finns i en pump på gården, utedasset ligger tvärs över gatan. Det nygifta paret hoppas kunna flytta till en större bostad snart, de vet inte om att det kommer att ta 18 år innan de får råd.

Det är dags för Isidor att gå till ännu en arbetsdag på Boxholms bruk.

Som statarna

— Trots att vi nu har bott i ett modernt hus i många år så tänker jag nästan varje morgon på hur skönt det är att stiga upp i ett varmt rum, säger Elsa.

Vi träffas i makarna Strömbergs längenhet på Bjursdalsvägen i Boxholm. Isidor är trött i dag och har stannat i sängen.

— Man får lov att vara trött när man är 87 år, säger han och överläter berättandet åt sin fem år yngre maka.

Elsa bjuder på kaffe i vardagsrummet. Det är tyst och lugnt, ett golvur tickar märkligt långsamt.

Aldrig hungriga

— Det har skrivits så mycket om hur statarna hade det, men jag tror att arbetarfamiljerna många gånger hade det lika illa, börjar hon. Sen kommer minnena, berättelserna om barndomen och uppväxten i Boxholm.

Elsa Strömberg växte upp i en familj med tre syskon. Fadern arbetade även han på bruket, oftast nattsift.

— Efter skolan fick vi barn vara utomhus resten av dagen, pappa måste få sova ostört och vår bostad hade bara två små rum.

Det var knappa tider, berättar hon, och drar sig till minnes att det till middag aldrig var tal om mer än två köttbullar per person.

— Jag begriper inte riktigt vad vi åt på den tiden, men vi behövde faktiskt aldrig gå hungriga från bordet.

Aldrig bitter

När Elsa Strömberg fyllde 14 år slutade hon skolan och tog arbete som hembiträde. Läkarfamiljen som anställde henne betalade 15 kronor per månad.

— Jag trivdes väldigt bra där. Det var en ny värld som öppnade sig för mig, jag hade ju till exempel aldrig talat i telefon innan jag kom dit, säger hon och skrattar.

Så blir hon allvarsam igen, funderar och fingrar lite på en vit hårslinga.

— Du förstår, jag känner ingen bitterhet över den hårda tiden. Jag är bara så glad att vi har fått det bättre.

En dotter

Arbetet som hembiträde varade i åtta år. När hon gifte sig med Isidor 1929 var det dags att sluta arbeta för att efter tidens sed i stället vara hemma och sköta hushållet.

— Hushållsarbetet tog ju sådan tid förr i världen. Vatten

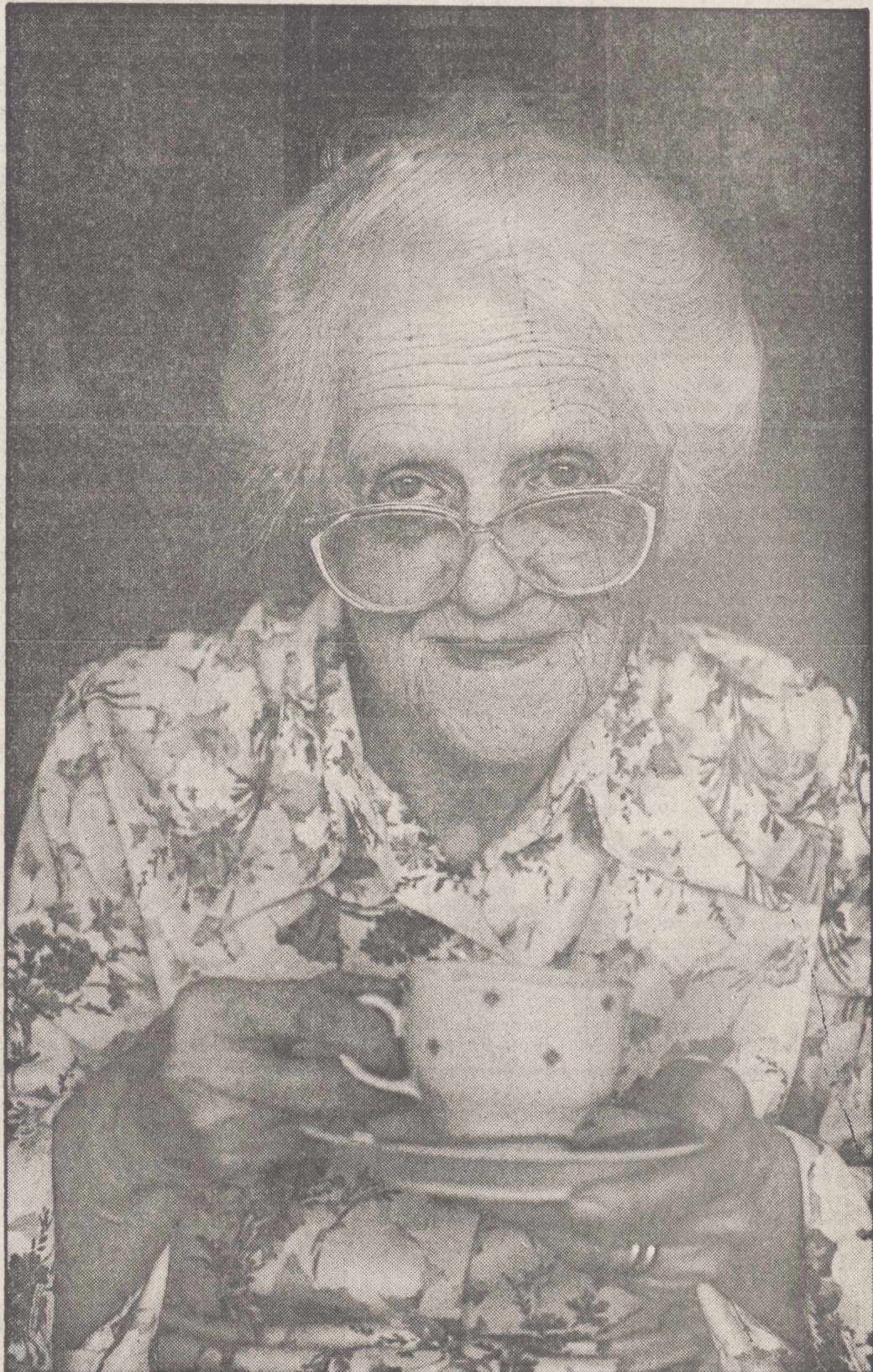

Foto: JOHNNY GUSTAVSSON

Elsa Strömberg minns de hårda tiderna — men det var också tider med varm gemenskap och glädje

och ved skulle bäras in för matlagning, tvätt och disk. För att inte tala om all sömnad, vi sydde nästan alla kläder själva. Det fanns inte färdigsydda klänningar och kappor att köpa i Boxholm på 20-talet.

Abborre till middag

I 18 år bodde Elsa och Isidor i den lilla enrumsbostaden intill bruket. De fick en dotter som också växte upp där.

Familjens inkomster

hängde helt på hur bruket klarade sin ekonomi.

— Vi blev som en del av bruket. Var det gott om ordergångar betydde det arbete och inkomster för Isidor. Men gick det dåligt så hotade arbetslösheten.

— En sommar var det så lågt vatten i Sommen att bruket fick stänga, de var beroende av vatten för att få kraft. Då fick vi ge oss ut och meta abborre för att få middag på bordet.

Fernissa hatten

Men även när inkomsten från bruket var stabil så levdes det knappast något lyxliv bland arbetarna i Boxholm.

— En ny klänning om året var ungefär vad jag kunde kosta på mig. När våren kom brukade jag fernissa om hatten och halvsula skorna för att bli värdig, säger Elsa och ler åt minnet.

Hon håller upp påtar och hutar åt labradoren Laban som med lysten min fixerar kakfattet med blicken. Golvuret slår några tunga slag.

— Även om det var snåla tider så finns det mycket som jag saknar, gemenskapen till exempel. Vi hade så roligt när vi var på dans i Sommen — fast vi fick gå fram och tillbaka. Och nöjena var så enkla,

en lördagkväll med kaffe och kakor framför radion som spelade Ernst Rolf.

Skatteskuld

Men mest av allt saknar Elsa Strömberg omsorgen. Det självklara sätt på vilket man hjälpte grannar som plötsligt hade ebb i kassan. Själv minns Elsa tydligt de skulder som tyngde hushållet för 60 år sedan. Möbler 114 kronor, kommunalskatten 9 kronor.

— En gång när vi var nygifta hade vi inte ens pengar att köpa potatis för. Då avstod mina svärföräldrar från ett biobesök och gav oss de 85 ören i stället.

Alltid nyfiken

På bordet i vardagsrummet ligger en hel trave böcker. Det är Myrdal, Fogelström och Delblanc. Elsa Strömberg har alltid älskat böcker och kom att arbeta som bibliotekarie de sista 20 åren före pensioneringen.

— Nu för tiden blir det mest deckare, säger hon och ser klurig ut.

Sen tillägger hon:

— Det har nog med min nyfikenhet att göra. Jag är 82 år men är lika nyfiken på livet än.

JOHAN SIEVERS

Foto: JOHNNY GUSTAVSSON

Labradoren Laban pockar på Elsa Strömbergs uppmärksamhet

BOXHOLMS AUKTIONSTJÄNST

Köper hela hem eller delar därav.
Bouppteckningar utföres.
Vänd Er med förtroende
till oss

Tel 0142-516 30

Husqvarna 40.

Foto: GÖRAN BILLESÖN

Kjell Göthe berättade om hur tidningen fungerar för ett 40-tal besökare vid läsarrträffen. Nöjda läsare vid hitre bordet är Britta Pettersson, Irma Johansson och Margareta Nordström

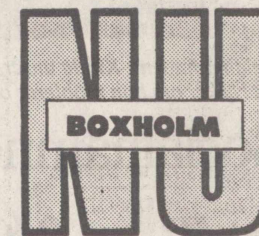
Boxholmstösen, nybliven talangjaktsvinnare, underhöll besökarna på Correspondentens läsarrträff

Tage Persson har prenumererat på Correspondenten sedan 1943, och tycker fortfarande att det är en bra tidning. — Man är liksom van vid den, förklarar han för nye chefredaktören Kjell Göthe

40 kom till läsarrträffen

”Vi vill läsa mer om Boxholm”

Varför finns här ingen lokalredaktör? Varför skriver ni bara negativa nyheter? Varför är rubrikerna alltid så vinklade? Varför skriver ni så lite om Boxholm? Varför är tidningen så dyr?

Frågorna var många när Correspondenten i går kväll bjöd in till läsarrträff i Boxholm.

I Boxholm läser man Correspondenten. Tidningen har en upplaga på 1 782 exemplar i kommunen. Det innebär att 74 procent av hushållen får sin dagliga dos av nyheter serverad av Correspondenten.

— Det här innebär naturligtvis en förpliktelse för oss, sa chefredaktören Kjell Göthe i sitt inledningsanförande, och förklarade sig villig att lyssna på läsarnas kritik.

Av de 1 782 hushållens medlemmar hade emellertid bara ett 40-tal hört sammat inbjudan till läsarrträffen.

Om det innebär att övriga är nöjda med tidningens innehåll och utformning fick de tillresta representanterna för redaktionsledningen i Linköping, lokalredaktionen i Mjölby samt marknadsansvariga inte veta.

Efter Boxholmstösen Sandra Hellbergs bejublade framförande yppades däremot en del kritik.

För lite om Boxholm

— När ni nu är så stora på orten, hur kommer det sig då att här inte finns någon lokalredaktör? undrade bland andra kommunfullmäktiges ordförande Mauritz Eklund.

— Senaste dagarna har ni ju skrivit mycket om Boxholm, men annars har det varit kient det sista halvåret.

Förklaringen är enkel. Correspondentens ordinarie lokalredaktör, Lena Levin, är barnledig.

— Och vi har helt enkelt inte fått tag i någon annan, sa länschefen Birgit Zandfelds. I stället har vi en extra vikarie i Mjölby som ska bevaka även Boxholm.

Att hålla sig med dagstidning kostar pengar.

Alldeles för mycket tycker somliga. 860 kronor per år är en rejäl hacka.

— Jag försökte spara pengar en gång. Jag var utan tidningen i 20 dagar, men jag tog tillbaka den igen. Det gick ju inte att vara utan. Fast det blir bara dyrare och dyrare, sa Britta Pettersson, en av de trogna Correspondentens läsare som infunnit sig.

Och måhända är det mycket pengar, men dyrt är det inte, menade prenumerationsansvarige Lars Sjöberg. Han påminde om att prenumeranterna faktiskt får tidningen hemburen för halva kostnaden mot att köpa den i kiosken.

För mycket negativt

— Varför skriver ni så mycket negativt? Och varför är rubrikerna så negativa? undrade skolchefen Rune Johansson.

— Stämmer inte, svarade nyhetschefen Lasse Johansson, och förevisade dagens förstasida.

— Titta här! Det är ungefär hälften positiva nyheter, hälften negativa. Och när det gäller ru-

briken så måste ju redigeraren locka folk att läsa texten.

Osakliga ledare

I ett rum bakom lokalen för läsarrträffen satt kommunalrådet Svante Larsson och rökte. Han tycker att Correspondenten har en hyfsad bevakning av vad som händer inom det kommunala området.

— Men tyvärr får saktligheten ibland vika för det sensationella. Och så har jag ju förstås en del att säga om er ledarsida, förklarade socialdemokrat Larsson.

Inne i den stora lokalen tog partikollegan Mauritz Eklund upp samma kritik.

— Är inte ledarna lite väl osakliga? undrade han. Ni kunde ju ha lite nyanser i kritiken mot regeringen.

Bred debatt

Chefredaktör Kjell Göthe försvarade ledarredaktionen med att den även kritiserar de borger-

liga ibland, och betonade vikten av en bred debatt i tidningen.

Bristen på lokalredaktör var annars den röda tråd som löpte genom aftonens spridda skurar av mild kritik från i stort sett nöjda läsare.

Mer reportage

— Ni kunde ju gå ut och göra lite mer reportage om människor, tyckte Erika Hellberg. Varför skriver ni aldrig om musik- och kulturlivet i Boxholm?

— Ja, filade Irma Johansson in. När musikören åkte till Tyskland skrev ni inte en rad om det!

Och visst är kritiken befogad, tyckte redaktionsledningen. Efter nyår ska det dock bli bättre, när Lena Levin kommer tillbaka till sin tjänst.

MAGNUS JACOBSON